

Sand-Hill Delta Nevada (Novalis x Cash)

Stierindex 96 % betr. (cijfers op zwartbontbasis)

kg m.	% v.	% e.	kg v.	kg e.	Inet	DPS	DU
+1015	-0,10	-0,03	+35	+32	+146	+244	109

Exterieurindex 89 % betr. 88 100 112

frame	110
uier	108
benen	105
totaal	110

hoogtemaat	108
voorhand	101
inhoud	99
openheid	102
kruisligging	106
kruisbreedte	103
beenstand achter	101
beenstand zij	95
klauwhoek	103
vooruieraanh.	106
voorspeenpl.	101
speenlengte	103
uierdiepte	107
achteruierhoogte	104
ophangband	101
achterspeenpl.	102

conditiescore	99
uiergezondh.	100
vruchtbaarh.	101
afkalfgemak	101
karakter	98
melkbaarheid	100
geboortegem.	100
persistentie	109
laatrijphid	96
aAa-code	213645

Grote, lange koeien

Tweemaal liet Nevada een dochtergroep zien, tweemaal zag samensteller Hein Broekhuijsen uit Ezinge grote koeien met mooie frames. 'Nevada fokt grote, lange koeien. De benen van de dochters waren absoluut goed van kwaliteit.' Broekhuijsen zag een wisselender uierbeeld: 'Afen toe zag je dat de uiers iets bol waren van voren en mocht je ze achter iets hoger wensen. Wat tijdens de selectie opviel was de uitgesproken tevredenheid onder de veehouders. Nevada kun je bij uitstek scharen onder de categorie allround stieren.'

Allro und Nevada

Drie achtereenvolgende proefstiercombinaties geen belemmering voor fokstierstatus Nevada

Bij de stierkeuze richt Nevadafokker Sietse van der Wal zich op het totaalplaatje. Dat zijn stieren die weinig steken laten vallen, net als Sand-Hill Delta Nevada. Precies daaraan dankt de Novaliszoon zijn populariteit; het ontbreekt hem aan een gelauwerde stiermoederpedigree.

Sietse van der Wal (38) haalt een papier te voorschijn en plakt het tegen de keukendeur. Als een schoolmeester laat hij zijn vinger langs de pedigree van Sand-Hill Delta Nevada glijden. 'Vorig jaar gebruikte ik deze flap-over tijdens een bijeenkomst van een veeleestudieclub', zegt Van der Wal. De pedigree van Nevada begint zes generaties terug op het bedrijf in Jubbega. De Novaliszoon was met 36.064 inseminaties vorig KI-boekjaar na Grand Prix de meestgebruikte zwartbontstier van Nederland.

Zandheuvel

Van der Wal melkt met 55 zwartbonte koeien een quotum vol van 450.000 kg op 37 hectare zandgrond. Vergeleken met de omgeving liggen de percelen op een verhoging. 'Vandaar ook de naam Sand-Hill, zandheuvel', grinnikt Sietse van der Wal om zijn zelfverzonnen prefix. Het rollend jaargemiddelde ligt op een niveau van 9316 kg met 4,48 % vet en 3,52 % eiwit. Een zorgvuldige verzorging van het vee is volgens de veehouder een voorwaarde om het genetisch potentieel uit de veestapel te halen. Dit betekent echter niet dat hij zijn dieren verwent, integendeel: maximaal 2000 kg krachtvoer per koe per jaar is voldoende voor de huidige productie. Het rantsoen bestaat naast krachtvoer uit vijftig tot zestig procent maïs, zo'n veertig procent gras en maximaal twee kg eiwitbrok. 'Je hoeft geen hypermoderne bedrijfsvoering te hebben om koeien veel melk te laten geven. Ik gebruik bijvoorbeeld een simpele blokkendoseerwagen om de koeien te voeren.'

De fokker behaalt zowel technisch als economisch goede resultaten. De krachtvoerkosten liggen op een niveau van 4,5 cent per kg melk, inclusief de 50 stuks

Sietse van der Wal: 'De combinatie Novalis x Cash pakte vaker goed uit'

jongvee. Onder dit jongvee zijn opvallend weinig Nevadadochters. Van der Wal gebruikt Nevada op beperkte schaal. 'Sowieso bestaat de helft van mijn veestapel uit Wiola's, terwijl er ook veel dochters van Cash rondlopen', beschrijft Van der Wal de buitenspelpositie van zijn fokstier. Op het huidige inseminatielijstje staan vooral stieren als Trevor, Superi-

Wiola 18 (v. Etazon Lutz, 86 pnt.), grootmoeder van Nevada
Prod.: 3.06 677 23.238 4,84 3,63 LW 149

or, Grand Prix, Nevada en Laurenzo. 'Ik wil vooruit in productie en exterieur. Het liefst gebruik ik stieren die rond de 1000 kg melk en 110 totaal exterieur vererven.'

Drie keer proefstier

Sietses vader Melle van der Wal kocht Nevada's stammoeder in 1982 via een handelaar, die fokvaarzen importeerde uit Duitsland. Eenmaal in Jubbega bracht ze een tweeling - twee vaarskalfjes - van de Duitse fokstier Shanghigh Ivanhoe Matt, een specifieke uierverbeteraar. Wiola 2 profileerde zich daarvan als meest productief en zou later 2000 kg melk tekortkomen om als honderdtonner de boeken in te gaan. Van der Wal herinnert zich haar proefstierkalf Wiola 5 (v. Lirr Ljon Destiny (Ljon x Bold Chief)) als een melktypische koe. 'Ze was fraai van frame, wigvormig met voldoende lengte en produceerde bijzonder persistent. Na een half jaar piekte ze pas op 39 kg melk.' Een volgende proefstierdochter duikt op in Nevada's stamboom: Wiola 11 (v. Linde Blanco). De Ned Boyzoon Linde Blanco bleek een goede gehalteverver, maar sprak weinig aan in productie en exterieur. Niettemin produceerde Wiola 11 in elf lactaties 107.570 kg melk. 'Dat was een lange melktypische koe, ze was net zo wit als Nevada', typeert Van der Wal de koefamilie, die persistentie bezit, maar zich volgens de fokker ook profileert in levensduur en een laag celgetal. Het springt in het oog: drie achtereenvolgende proefstiercombinaties. Wiola 18 is een fotogenieke Lutzdochter uit de proefperiode. 'Etazon Lutz heeft eigenlijk altijd in de schaduw gestaan van zijn

generatiegenoten Jabot, Celsius en Labelle', zegt de veehouder over de halfbroer van Labelle. Wiola 18 werd ingeschreven met 86 punten en gaf in haar tweede lactatie 1120 kg vet en eiwit in 305 dagen (LW 149). 'Ze was mijn eerste tweedekalfskoe die boven de 50 kg melk per dag gaf', vertelt Van der Wal enthousiast, wijzend naar de flap-over die onvoldoende ruimte biedt voor al haar nakomelingen. De kwaliteiten van de Lutztelg bleven bij de KI niet onopgemerkt. Jaap Brinkman, foktechnicus bij HG, contracteerde Wiola. 'Lutz was toen een interessante stier, hij is nog als stiervader ingezet. In de wachtperiode werd Lutz afgevoerd als gevolg van een strekpoot.'

De eerste foktechnische belangstelling voor Wiola 18 mondde uit in spoelingen met Meadow en Cash. Uiteindelijk testte HG een tweetal zonen: Supernova (v. Meadow) en Crowbar (v. Cash). Echter, de vrouwelijke lijn zou het succes gaan brengen. 'De Cashpinken rolden uit het gebruikelijke selectieprogramma, ze behoorden tot de beste twee procent van de populatie', zegt Brinkman. HG contracteerde de twee Cashpinken van Wiola 18: Wiola 36 en Wiola 37. Wallace werd de partner voor Wiola 37, terwijl Van der Wal met Novalis een ET-sessie uit liet voeren bij Wiola 36, de moeder van Nevada. Later zou ze zich op het Delta-testbedrijf in Kollum positief onderscheiden van haar stalgenotes. Op basis van de eerste 180 lactatiedagen doorstond ze de beproeving in Kollum met een lactatiewaarde van 107 en kreeg Wiola 83 punten voor het algemeen voorkomen. Als donor schoot de Cashdochter nipt te kort, maar de Novaliszoon

Wiola 52 (v. Lord Lily, 86 pnt.), tante van Nevada
Prod.: 5.07 310 11.299 4,95 3,62 LW 113

Sand-Hill Delta Nevada werd wel als proefstier ingezet.

Compleet en persistent

Intussen heeft Nevada zich ontpopt als de meest complete Novaliszoon, die eigenlijk op geen enkel punt steken laat vallen. Nevada is een typische allrounder met gezondheidsfokwaarden die zonder uitzondering boven het gemiddelde liggen en een DU van 109. Verklaart dit beeld zijn populariteit? Brinkman: 'De laatste paar jaar kiezen veehouders vaker voor stieren met weinig fouten, zoals Grand Prix of Laurenzo. Los van de bloedvoering kun je van Nevada zeggen dat er geen onderdelen zijn waarvoor je hem moet beschermen.'

Nevada's fokker refereert ook aan de tijdgeest die Nevada meeheeft. 'Tien jaar geleden bestonden er geen cijfers voor vruchtbaarheid, uiergezondheid of afkalfgemak. Onder meer die kenmerken maken Nevada nu tot een complete stier. Bovendien zie je dat de combinatie van Novalis x Cash vaker goed uitpakte, ook Caliber en Stilist zijn met goede cijfers uit de bus gekomen', besluit de fokker zijn toelichting op de stamboom van een persistente en duurzame koefamilie.

Tijmen van Zessen

